

Sammanfattning

I Monitormätningarna summeras den registrerade delen av alkoholanskaffningen med den oregistrerade delen för att få en bild av den totala konsumtionen i landet. Den registrerade delen utgörs av alkohol som säljs i Sverige, det vill säga på Systembolaget, restauranger och i livsmedelsbutiker. Den oregistrerade delen består av alkohol som förs in i landet i samband med resor, hemtillverkning, köp av smugglad alkohol och köp via internet.

I den här rapporten redovisas uppgifter om anskaffning av alkohol i befolkningen för perioden 2001–2017. Alla uppgifter avser, eller är baserade på, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Dessutom redovisas i vilken utsträckning ungdomar under 20 har kunnat köpa alkohol på Systembolaget på basis av uppgifter från Monitormätningarnas frågeundersökning.

Den totala alkoholkonsumtionen

- Den totala konsumtionen låg under 2017 på en stabil nivå jämfört med 2016.
- Under 2017 uppgick den totala konsumtionen till 9,03 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre, vilket i det närmaste var lika mycket som året innan.
- Under den senaste 10-årsperioden, mellan 2008 och 2017, har den totala konsumtionen minskat med 8 %.
- Under 2017 ökade resandeförseln och hemtillverkningen jämfört med 2016. Däremot minskade köpen av smugglad alkohol, folkölsförsäljningen samt försäljningen på restauranger. Även försäljningen på Systembolaget sjönk något, i liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre.
- Under 2017 stod den registrerade delen för 78 % av den totala konsumtionen och den oregistrerade delen för 22 %.

Den registrerade konsumtionens olika delar

- Den registrerade konsumtionen uppgick under 2017 till 7,07 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Det är en minskning med knappt 2 % jämfört med 2016.
- Systembolagets försäljning uppvisade en viss minskning under 2017 jämfört med året innan. Försäljningen uppgick till 5,67 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre under 2017, vilket ska jämföras med 5,71 liter året innan. Under den senaste 10-årsperioden har dock Systembolagets försäljning ökat med 5 %.
- Restaurangkonsumtionen uppgick under 2017 till 0,92 liter, vilket är en minskning med 5 % jämfört med 2016. Under de senaste 10 åren är minskningen 7 %.
- Även folkölsförsäljningen minskade. Den sjönk tillbaka något efter en viss ökning under 2016. Försäljningen uppgick under 2017 till 0,48 liter vilket är en minskning med 6 %. Sedan 2008 har försäljningen minskat med 24 %.
- Under den senaste 10-årsperioden har den registrerade delen av konsumtionen ökat med 1 %.

Den oregistrerade konsumtionens olika delar

- Den oregistrerade delen av konsumtionen uppgick under 2017 till 1,96 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre, vilket är en uppgång med 0,11 liter jämfört med 2016. Det motsvarar en ökning med knappt 6 %.
- Uppgången beror framförallt på en ökning av resandeförseln, som steg med 8 %. Ökningen är en följd av en ökad införsel av starköl och vin.
- Även hemtillverkningen ökade under 2017, vilket framförallt beror på en ökad tillverkning av sprit och öl.
- Köpen av smugglad alkohol minskade däremot med ungefär 7 % under 2017. Det var framförallt köpen av sprit och öl som minskade.
- Köpen via internet uppgick till 0,12 liter under 2017, vilket är samma volym som året innan.
- Under den senaste tioårsperioden, det vill säga jämfört med 2008, har den oregistrerade delen av konsumtionen sjunkit med 30 %.

De olika källornas andelar av totalkonsumtionen

- De olika källornas andelar av den totala konsumtionen var under 2017 följande: Systembolaget 62,8 %, resandeförsel 13,5 %, restauranger 10,2 %, folköl 5,3 %, köp av smugglad alkohol 4,6 %, hemtillverkning 2,3 % och internet 1,3 %.

Dryckernas andelar av den totala konsumtionen

- Under år 2017 var de olika alkoholdryckernas respektive andelar av totalkonsumtionen i stort sett desamma som året innan. Under 2017 stod vinet för den största andelen med 41,7 %, följt av starköl 30,9 %, sprit 20,5 %, folköl 5,3 % och cider (inklusive så kallad "alkoläsk") med 1,6 %.

Köp av alkohol på Systembolaget av personer under 20 år

- Sedan 2014 har i stort sett ingen person (0,1 %) under 20 år som deltagit i Monitormätningarnas frågeundersökning uppgett att de själva köpt alkohol på Systembolaget under de senaste 30 dagarna.